

Jadwiga Chudziakowa, Olga Romanowska-Grabowska, Wiesława Matuszewska-Kola, Gerard Wilke

Mogilno

Informator Archeologiczny : badania 7, 194-195

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pierwszą fazę osadniczą przerywa kataklizm związany z pożarem. Po niedługiej przerwie obserwujemy naprawę wału, który został założony częściowo na wale starszym i jego rozsypisku. Ulega on nieznacznemu podwyższeniu i poszerzeniu. Wierzchnie jego partie noszą ślady również dodatkowych konstrukcji drewnianych zwiększających obronność obiektu. Odkryte warstwy oraz pozostałe stałe elementy osadnicze z tej fazy pozwalają stwierdzić, że zabudowa wnętrza grodu nie uległa już zasadniczym zmianom. Upadek grodu wiązać można ponownie z pożarem o czym świadczy duża ilość spalinizny odkrytej zarówno w wale jak i w warstwie osadniczej.

Poza tradycyjnymi pracami archeologicznymi w bieżącym roku prowadzono penetrację podwodną w rejonie półwyspu. Dokonali jej członkowie Klubu Archeologii Podwodnej "Tryton" z Bydgoszczy. Rezultatem było stwierdzenie zalegania w odległości około 6 - 8 m na północ od omawianego stanowiska bruku kamiennego utworzonego z otoczków, obejmującego przestrzeń o powierzchni około 3 x 1 m. Być może są to pozostałości partii budulca nie wykorzystanego do budowy grodu.

Badania na stanowisku pierwszym zostały zakończone.

MIONÓW, pow. Prudnik
Stanowisko 1

patrz

okres wpływów rzymskich

MOGILNO

Katedra Archeologii
Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Badania prowadzili dr Jadwiga Chudziakowa / autorka sprawozdania/, mgr Olga Romanowska, mgr Wiesława Matuszewska-Kola i mgr Gerard Wilke, Finansował WKZ w Bydgoszczy. Czwarty sezon badań. Zespół klasztorny pobenedyktynski, Osada wczesnośredniowieczna - VIII-X w., gród wczesnośredniowieczny - X-XII w., obiekt klasztorny - XI-XVII w.

Główny nacisk położono na kontynuację prac wewnątrz obiektu sakralnego. Badaniami objęto przedsionek zakrystii, zakrystię oraz nawę południową kościoła.

W przedsionku zakrystii i w zakrystii, odkryto fundament południowej absydy romańskiej oraz drugie okienko romańskie prowadzące pierwotnie do krypty wschodniej, analogiczne, do wcześniej odkrytego po stronie północnej kościoła. W zakrystii odsłonięto fragment cmentarzyska. Szkielety zalegające w trzech poziomach, można datować na okres od XI - XIII w. Odkryto tu również fragmenty architektury gotyckiej. Badania w zakrystii wykazały, że obecne pomieszczenie jest bardzo późne i nie może być wcześniej datowane niż na w. XVI lub nawet XVII. Potwierdza to wcześniejsze już obserwacje dokonane w trakcie prac od strony zewnętrznej obiektu.

Szczególnie ciekawe wyniki, uzyskano w obrębie nawy południowej kościoła. Odkryto tu liczne elementy architektury romańskiej oraz gotyckiej, jak i ślady późniejszych przeobrażeń architektonicznych obiektu. Ustalono bezspornie długość pierwotnego kościoła romańskiego, odkryto dwa romańskie przejścia, odsłonięto fundamenty i bazę filarów romańskich. Badania w obrębie nawy ujawniły istnienie grobów zalegających w trzech poziomach. Poziom najstarszy pochodzi z wieku XI-XIII, następnie można datować między wiekiem XIV- XVII włącznie. Bardzo ciekawych obserwacji dokonano przy niektórych z odkrytych szkieletów datowanych na XIV - XV wiek. Otóż głowy trzech osobników płci męskiej znajdowały się w obramowaniu z cegieł. Badania antropologiczne wykazały, że jedna z głów była napewno ucięta, co stało się powodem śmierci, u następnych trudno było ten fakt stwierdzić. Natomiast u kilku osobników zaobserwowano złamanie ręki prawej / zrośnięte/. Ustalono również, że jeden z odkrytych szkieletów posiadał silne ślady ostrej cięć/, ucięta ręka, uszkodzona noga i czaszka /. Odkrycia te w konfrontacji z danymi historycznymi wskazują, że groby pochodzą z okresu bardzo niespokojnego dla klasztoru, obfitującego w liczne starcia zbrojne. Niewykluczone, że są to groby rycerzy poległych w obronie dóbr klasztornych.

Do ciekawych odkryć należy piec kopulasty, wykonany z cegieł gotyckich, znajdujący się w nawie południowej. Na całej badanej przestrzeni, stwierdzono zaleganie warstw wczesnośredniowiecznych, zarówno warstwy osadniczej z VIII - X wieku, jak i warstw z okresu osady grodowej z X - XII wieku.

W warstwie datowanej na VIII - X wieku odkryto bardzo dobrze zachowane ślady palisady, na którą natrafiono już w poprzednim sezonie.

Wśród licznych materiałów zabytkowych / ceramika, metale/ na uwagę zasługuje brązowe okucie inkunabułu, fragmenty dzbana szklanego oraz kilkanaście monet pochodzących z różnych okresów.

Badania będą kontynuowane.

MYŚLIBORZYCE, pow. Brzeg

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Opolu
Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu

Badania prowadził mgr Piotr Kubów/autor sprawozdania/ oraz mgr W. Rogaiński i A. Kudła. Finansował WKZ w Opolu. Osada wielokulturowa z okresów: halsztackiego, lateńskiego i wczesnego średniowiecza /X-XIII w./, ślady osadnictwa średniowiecznego i nowożytnego.

Badaniami objęto zachodnie obrzeża piaskowni, przekopując obszar o powierzchni około 400 m². W wyniku tegorocznych prac odkryto 30 obiektów archeologicznych, w tym 12 z wczesnego średniowiecza.

W zespołach osadniczych z wczesnego średniowiecza wyróżniono: jedną ziemiankę, jeden obiekt naziemny, rumowisko pieca wraz z popielnikiem, jedną jamę